

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Факультет комп'ютерних наук
Кафедра теоретичної та прикладної системотехніки

УХВАЛЕНО
Вченою радою факультету
комп'ютерних наук, протокол № 4
від «03» грудня 2019 р.
Голова Вченої ради _____

Назва курсу	Методологія та організація наукових досліджень
Викладач (-і)	проф. Лазурик В.Т., проф. Олійников Р.В.
Профайл викладача (-ів)	https://www.linkedin.com/in/oliynykov/
Контактний тел.	(+380 67) 573 33 43
E-mail:	roliynykov@gmail.com
Сторінка курсу в системі дистанційного навчання	
Консультації	

1. Коротка анотація до курсу

Курс «Методологія та організація наукових досліджень» охоплює наступні розділи: методологічні основи наукового пізнання; порядок здійснення наукового дослідження; наукові колективи та наукові школи, та їх роль у розвитку науки. Викладення матеріалу здійснюється з використання основних понять сучасного наукового методу.

2. Мета та цілі курсу

Засвоєння студентами понять про науку, відомостей про стан сучасної науки, розуміння процесу наукової діяльності, оволодіння методологічними та методичними основами наукового дослідження. Оволодіння програмою курсу сприяє виконанню магістрантами завдань з інших дисциплін, які передбачають наукові дослідження, насамперед, з досліджень магістерської атестаційної роботи, узагальнення теоретичного матеріалу і розробку практичних рекомендацій щодо застосування результатів наукового дослідження. Матеріал навчальної дисципліни допоможе при аналізі інформаційних джерел, підготовці магістерських атестаційних робіт, наукових статей, доповідей на науково-практичних конференціях.

3. Формат курсу – очний (*offline*).

4. Результати навчання

Студент повинен знати:

- сучасні підходи до наукових досліджень;
- теоретичні та експериментальні методи наукових досліджень.

Студент повинен вміти:

- виконувати наукові дослідження початкового та середнього рівня — самостійно і у складі наукового колективу.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16
семінарські заняття / практичні / лабораторні	16
самостійна робота	58

6. Ознаки курсу:

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний\вибірковий
2019/2020	2	122 «Комп'ютерні науки», 123 «Комп'ютерна інженерія», 125 «Кібербезпека», 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»	1 (магістр)	Обов'язкова дисципліна
2020/2021	2	122 «Комп'ютерні науки», 123 «Комп'ютерна інженерія», 125 «Кібербезпека», 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»	1 (магістр)	Обов'язкова дисципліна

7. Пререквізити. Попередньо прослухані курси: філософія.

8. Технічне та програмне забезпечення /обладнання.

9. Політики курсу – Політика академічної доброчесності.

10. Схема курсу

Тиж. / дата / акад.год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)/ Формат	Матеріали	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тиж. 1 / 2 акад.год.	Тема 1. Л1. Вступ до навчальної дисципліни	Лекція (аудиторна)	Підручник (конспект лекцій)	М.Корягін, В.Чік. Основи наукових досліджень. К.:Алерта,2019	Ознайомитись з літературою, 2 год.		Протягом тижня (до наступного заняття)
Тиж. 2 / 2 акад.год.	ЛЗ1. Методологічні основи наукового пізнання та творчості. Поняття про методологію та метод наукового дослідження.	ПЗ (аудиторне)			Ознайомитись з літературою, 2 год.	2 бали	Протягом тижня (до наступного заняття)
Тиж. 3 / 2 акад.год.	Тема 2. Л2. Типологія методів наукового дослідження. Нормативно-правова база наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності в Україні.	Лекція (аудиторна)	Підручник (конспект лекцій)		Ознайомитись з літературою, 2 год.		Протягом тижня (до наступного заняття)

Тиж. 4 / 2 акад.год.	Л32. Вибір напряму наукового дослідження та етапи НДР. Поняття наукової проблеми.	ПЗ (аудиторне)	Підручник (конспект лекцій)		Ознайомитись з літературою, 2 год.	3 бали	Протягом тижня (до наступного заняття)
Тиж. 5 / 2 акад.год.	Тема 3. Л3. Поняття теми дослідження та її формулювання. Визначення предмета та об'єкта дослідження. Мета і завдання дослідження.	Лекція (аудиторна),	Підручник (конспект лекцій)	М.Корягін, В.Чік. Основи наукових досліджень. К.:Алерта,2019	Ознайомитись з літературою, 2 год.		Протягом тижня (до наступного заняття)
Тиж. 6 / 2 акад.год.	Л33. Порядок здійснення наукового дослідження. Етапи НДР. Пошук, накопичення та обробка наукової інформації.	ПЗ (аудиторне)	Підручник (конспект лекцій)		Ознайомитись з літературою, 2 год.	2 бали	Протягом тижня (до наступного заняття)
Тиж. 6 / 2 акад.год.	Тема 3. Л4. Загальна характеристика інформації. Види джерел інформації.	Лекція (аудиторна)	Підручник (конспект лекцій)		Ознайомитись з літературою, 2 год.		Протягом тижня (до наступного заняття)

Тиж. 8 / 2 акад.год.	Л34. Пошук необхідної інформації. Пошук інформації в бібліотеці. Комп'ютерні технології пошуку інформації.	ПЗ (аудиторне)	Підручник (конспект лекцій)		Ознайомитись з літературою, 2 год.	3 бали	Протягом тижня (до наступного заняття)
Тиж. 9 / 2 акад.год.	Тема 3. Л5. Порядок обробки та групування інформації. Проведення теоретичних досліджень.	Лекція (аудиторна)	Підручник (конспект лекцій)	М.Корягін, В.Чік. Основи наукових досліджень. К.:Алерта,2019	Ознайомитись з літературою, 2 год.		Протягом тижня (до наступного заняття)
Тиж. 10 / 2 акад.год.	Л35. Сутність, мета, завдання та етапи теоретичних досліджень. Методи теоретичних досліджень.	ПЗ (аудиторне)	Підручник (конспект лекцій)		Ознайомитись з літературою, 2 год.	3 бали	Протягом тижня (до наступного заняття)
Тиж. 11 / 2 акад.год.	Тема 4. Л6. Використання математичних методів у дослідженнях.	Лекція (аудиторна)	Підручник (конспект лекцій)		Ознайомитись з літературою, 2 год.		Протягом тижня (до наступного заняття)

Тиж. 12 / 2 акад.год.	ЛЗ6. Експериментальні дослідження. Сутність, мета, функції наукового експерименту.	ПЗ (аудиторне)	Підручник (конспект лекцій)		Ознайомитись з літературою, 2 год.	6 балів	Протягом тижня (до наступного заняття)
Тиж. 13 / 2 акад.год.	Тема 4. Л7. Наукові колективи та наукові школи, та їх роль у розвитку науки.	Лекція (аудиторна)	Підручник (конспект лекцій)	М.Корягін, В.Чік. Основи наукових досліджень. К.:Алерта,2019	Ознайомитись з літературою, 2 год.		Протягом тижня (до наступного заняття)
Тиж. 14 / 2 акад.год.	ЛЗ7. Організація роботи в науковому колективі. Основні принципи управління науковим колективом.	ПЗ (аудиторне)	Підручник (конспект лекцій)		Ознайомитись з літературою, 2 год.	6 балів	Протягом тижня (до наступного заняття)
Тиж. 15 / 2 акад.год.	Тема 5. Л8. Особливості управління конфліктами у науковому колективі. Наукова організація та гігієна розумової праці.	Лекція (аудиторна)	Підручник (конспект лекцій)	М.Корягін, В.Чік. Основи наукових досліджень. К.:Алерта,2019	Ознайомитись з літературою, 2 год.		Протягом тижня (до наступного заняття)
Тиж. 16 / 2 акад.год.	ЛЗ8. Моральна відповідальність вченого.	ПЗ (аудиторне)	Підручник (конспект лекцій)			3 бали	Протягом тижня (до наступного заняття)

11. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу	<i>участь в роботі впродовж семестру/залік 60/40</i> Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень», є сумою балів за виконання всіх видів завдань та самостійну роботу плюс бали, отримані під час заліку. Впродовж семестру студент за виконання всіх завдань отримує – 60 балів під час складання і 40 балів за залік
Вимоги до письмової роботи	
Практичні заняття	Студент отримує максимальну кількість балів за завдання, якщо: завдання виконане повністю та без допомоги викладача; студент самостійно може узагальнити, систематизувати матеріал та вільно застосовує його.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання всіх практичних завдань

Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання						Контрольні роботи, передбачена навчальним планом	Індивідуальне завдання	Разом	Екзаменаційна, залікова робота	Сума
Розділ 1		Розділ 2		Розділ 3						
T1, T2, T3	T4	T5	T6	T7	T8	КР1				
12	13	7	6	6	6	10		60	40	100

12. Рекомендована література

1. М.Корягін, В.Чік. Основи наукових досліджень. К.:Алерта,2019
2. Баскаков А.Я., Туленков Н.В. Методология научного исследования: Учеб.пособие. – К.: МАУП, 2004. – 216 с.

3. Братерська - Дронь М.Т. Проблеми сучасної філософії: моральнісний аспект наукової творчості // Культура народів Причорномор'я - 2004. - № 51. - С. 117 – 120.
4. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» №1977-ХІІ.
5. Козьменко С.Н. Гамбургский счет: Трилогия. – Книга первая:Руководство по написанию и защите диссертаций. – Сумы: ИТД «Университетская книга»: ИКК «Деловые перспективы», 2007. – 352 с.
6. Комаров М.С. Основы научных исследований. – Львов: Вища школа. Изд-во при Львов.ун-те, 1982. – 128 с.
7. Лудченко А.А., Лудченко Я.А., Примак Т.А. Основы научных исследований: Учеб. пособие / Под ред. А.А.Лудченко. — К.: О-во «Знання», КОО, 2000.-114 с.
8. Малюга Н.М. Наукові дослідження в бухгалтерському обліку: Навч. посібник / За ред. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ПП «Рута», 2003. – 476 с.
9. Научная организация труда в управлении производственным коллективом: Общеотраслевые научно-методические рекомендации.–М.: Экономика, 1991.–286с.
10. Основы научных исследований. Организация самостоятельной та наукової роботи студента: Навч. посібник / Я.Я.Чорненький, Н.В. Чорненька, С.Б. Рибак та ін. – К.: ВД«Професіонал», 2006. – 208 с.
11. Основы научных исследований: Учеб.для техн. вузов / В.И. Крутов, И.М. Грушко, В.В. Попов и др.; Под ред. В.И. Крутова, В.В. Попова. – М.: Высш. шк., 1989. – 400 с.
12. «Рекомендація про статус науково-дослідницьких робітників» / XVIII сесія Генеральної конференції Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО), 20.11.1974 р.
13. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.:Знання-Прес, 2002. – 295 с.
Шестак Н.В., Астанина С.Ю. Роль научных школ в подготовке молодых ученых // Труды СГУ. – Вып. 95: Гуманитарные науки. Психология и социология образования. – М., 2006. – С. 176 – 186.